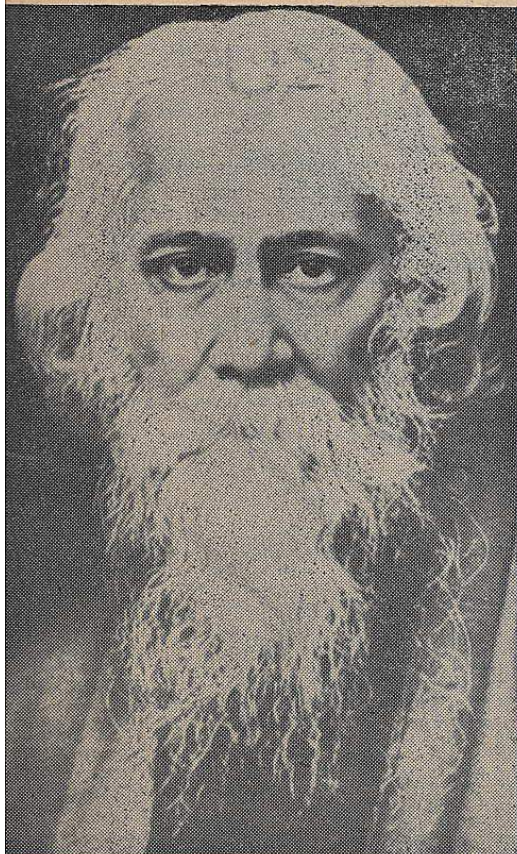

GRADINAR

(odlomci)

3

U ZORU bacih svoju mrežu u more.
Iz mračnih dubina izvukoh stvari čudnovatog izgleda i retke lepote — jedne su ličile na osmehe, jedne su sjale kao suze, a jedne su bile rumene kao obrazi u neveste.

Kada se vratih doma sa bremenom svoga dana, sedjaše moja draga u vrtu i kidaše leno listiće nekog cveta.

Oklevao sam neko vreme, i onda joj položih pred noge sve što ulovih, pa čekah mirno.

Pogled joj pade na to, i ona reče: „Kakve su ovo čudnovate stvari? Ne znam čemu mogu da koristite!“

Ja priklonih stidljivo glavu, pa pomislilih: „Za sve to se nisam borio, niti sam kupio na trgu, to nije pravi dar za nju.“

I onda stadoh da bacam celu bogovetnu noć jedno po jedno na ulicu.

U zoru dodjoše putnici, pokupiše sve i ponesoše u tuđe zemlje.

25

MLADIĆU, hajde k nama i kaži nam Iskreno, zašto je ludilo u tvojim očima?

„Ne znam kakvo sam vino pio od divljega maka, što je ovo ludilo u mojim očima.“

„O sramote!“

„Da, jedni su mudri a jedni ljudi, jedni su oprezni a drugi bezbrtžni. Ima očiju što se smeju, i očiju što plaču — a u mojim je očima ludilo.“

„O mladiću, što stojiš tako mirno u senci drveta?“

„Moje su noge sustale od tereta moga srca, zato stojim mirno u senci.“

„O sramote!“

„Da, jedni idu dalje svojim putem a jedni oklevaju, jedni su slobodni a drugi okovani, a moje su noge sustale pod teretom moga srca.“

45

GOSTIMA, koji moraju ići, kaži: zbogom! i utri sve tragove njihovih stopa.

Smešeci se pritisni na svoje grudi sve što je nežno i prosto i blisko.

Danas je praznik duhova, koji ne znaju kada će umreti.

Neka tvoj smeh bude samo beznačajna radost kao blistava svetlost na virovima.

Neka ti život zaigra lako na krajevima vremena, kao rosa na vrhu lista.

U akordima udaraj na harfi ritam, kojim te trenutak dariva.

52

ZASTO se ugasi žižak?

Zaogrnuh ga svojom kabanicom, da ga sačuvam od vetra, zato se ugasi žižak.

Zašto uvenu cveti?

Pritisnuh ga na srce svoje strepeći od ljubavi, zato uvenu cvet.

Zašto usahnu reka?

Podigoh nasip, da bih je sačuvao za sebe, zato usahnu reka.

Zašto puče struna na harfi?

Htedoh da izmamim ton, koji prevazilazi njenu snagu, zato prepuče struna.

76

PRED HRAMOM je bio vašar. Kiša je padala od ranoga jutra, i dan je bio na izmaku.

Svetliji od svake veselosti naroda bio je svetli osmehak jednog devojčeta, koje je za paru kupilo jednu sviralu od palme.

Pištava radost ove svirale nadmašila je sav smeh i vrevu.

84

Beskrajna povorka sveta dodje i tiskaše se. Drum bejaše kaljav, reka nadošla, njive preplavljene neprekidnom kišom.

Veća od svih nevolja naroda bila je nevolja jednog malog dečaka — nije imao ni pare da kupi sebi jedan šaren štapić.

Njegove ozbiljne oči, što su pljatile u izlog, učiniše ceo ovaj metež ljudi tako bednim.

PREKO ZELENIH i žutih pirinčanih polja jure senke jesenjih oblaka, gonjene suncem u trku.

Pčele zaboravljaju da srkuću svoj med, pjane od svetlosti posrcu ludo i zuje.

Patke na ostrvima rečnim pište od radosti bez ikakva povoda.

Braćo, ne puštajte jutros nikoga doma, ne puštajte nikoga na rad.

Podjimo da osvojimo nebo u jurišu i da opljačkamo prostor u trku.

U vazduhu lebdi smeh, kao pena nad talasom.

Braćo, proćerdajmo svoje jutro u nekorisnim pesmama.

85

KO SI TI, čitaoče, koji će posle jednog stoleća čitati pesme moje?

Ne mogu ti poslati ni jedan cvet od ovog proletnjeg bogatstva, ni jednu traku zlata sa ovih obala gore.

Otvori vrata svoja i gledaj u daljinu. U svom cvetnom vrtu skupljaj mirisni spomen na minuto cveće pre stotinu leta.

U radosti svoga srca da osetiš živu radost, koja je pevala jednog proletnjeg jutra, šaljući svoj veseli glas preko stotinu leta.

Preveo David S. Pijade

F. Mihelić :

Mrtvi Kurent